

**PRAVILA
KOŠARKAŠKE IGRE**

HRVATSKI KOŠARKAŠKI SAVEZ
UDRUGA HRVATSKIH
KOŠARKAŠKIH SUDACA

**SLUŽBENA PRAVILA
KOŠARKAŠKE IGRE**

Uvijenje:
FIBA Srednjoaj odbor
San Juan, Puerto Rico, 17. travnja 2010.

Vrijedi od 1. listopada 2010.

PRVO PRAVILO - IGRA

Definicije

Košarkaška igra
Košarku igraju dvije (2) momčadi od po pet (5) igrača.

Cilj svake momčadi je da ubaci loptu u protivnički koš i da spriječi drugu momčad da postigne koš.

Pobjednik utakmice
Pobjednik je momčad koja je postigla veći broj poena po isteku vremena za igru.

Igralište
Košarkaško igralište mora biti ravna i tvrda površina na kojoj nema prepreka, dimenzija **dvadeset osam (28) metara po dužini i petnaest (15) metara po širini (28x15m)** mjereno od unutrašnjih rubova graničnih crta.

Središnji krug mora biti ucrtan na sredini igrališta i imati polumjer **1,80 m** mjereno do vanjskog ruba kružnice. Polukrugovi slobodnih bacanja moraju biti nacrtani na igralištu i imati polumjer **1,80 m** mjereno do vanjskog ruba kružnice i imati središte na polovici crta slobodnih bacanja

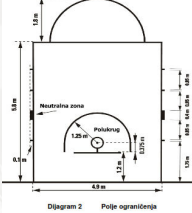
Polje tri poena je cijela površina igrališta, osim dijela igrališta blizu protivničkog koša koji je omeđen i uključuje:

- dvije paralelne crte koje polaze od čeonu crte i koje su okomite na čeonu crtu, sa vanjskim rubom udaljenim **0,90 m** od unutarnjeg ruba bočnih crta.
- luk polumjera **6,75 m** mjereno od točke na parketu točno ispod sredine protivničkog koša do vanjskog ruba luka. Udaljenost od te točke na parketu do unutarnjeg ruba središnje točke čeonu crte iznosi **1,575 m**.

Luk je spojen sa paralelnim crtama.

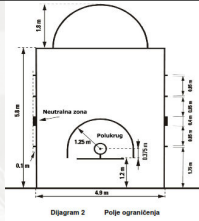
Crta slobodnog bacanja nacrtana je paralelno s čeonim crtama. Dugačka je **3,60 m**, a njen dalji rub udaljen je **5,80 m** od unutarnjeg ruba čeonu crte.

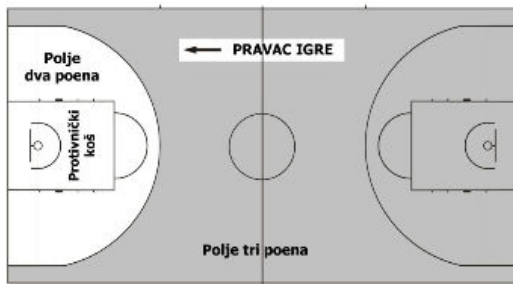
Njena središnja točka mora ležati na zamišljenoj crti koja spaja središnje točke obiju čeonih crta.

Dijagram 2 Polje ograničenja

Polja ograničenja su pravokutni dijelovi igrališta omeđeni čeonim crtama, produženim crtama slobodnog bacanja i crtama koje započinju od čeonih crta, čiji su vanjski rubovi **2,45** metra udaljeni od sredine čeonih crta i koje završavaju na vanjskom rubu produženih crta slobodnog bacanja.

Dijagram 3 Polje za dva/tri poena

Momčadi

Definicija

- član momčadi smije igrati za svoju momčad kada ima odobrenje prema utvrđenim propisima organizacijskog tijela natjecanja, uključujući i propise koji reguliraju dobne granice.
- član momčadi ima pravo igrati kada je njegovo ime upisano u zapisnik prije početka utakmice, sve dok ne bude isključen ili napravi pet (5) pogrešaka.

Svaka momčad sastoji se od:

- najviše **dvanaest (12) članova momčadi**, koji imaju pravo igrati, uključujući kapetana,
- **trenera i, ako to momčad želi, pomoćnog trenera**

Vrijeme igranja, izjednačen rezultat i produžeci

Utakmica se sastoji od četiri (4) razdoblja (četvrtine) od deset (10) minuta.

Interval igre prije predviđenog početka utakmice je dvadeset (20) minuta.

Interval igre između prvog i drugog razdoblja (prvo poluvrijeme) te između trećeg i četvrtog razdoblja (drugo poluvrijeme) i prije svakog produžetka je dvije (2) minute.

Interval igre u poluvremenu je petanaest (15) minuta.

Interval igre počinje:

- dvadeset (20) minuta prije predviđenog početka utakmice

Ako je rezultat izjednačen na kraju vremena za igru u četvrtom razdoblju, igra se nastavlja sa onoliko **produžetaka po pet (5) minuta** koliko je potrebno da se dobije pobjednik.

Status lopte

Lopta može biti živa ili mrtva

Lopta postaje živa kada:

- za vrijeme podbacivanja, lopta napusti ruku(e) suca
- je za vrijeme slobodnog bacanja, lopta na raspolaganju igraču koji izvodi slobodno bacanje
- je za vrijeme ubacivanja, lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje

Lopta postaje mrtva kada:

- je postignut pogodak iz igre ili slobodnog bacanja,
- sudac zazviždi dok je lopta živa,
- je očito da lopta neće ući u koš prilikom slobodnog bacanja nakon kojeg slijedi:
 - drugo(a) slobodno(a) bacanje(a),
 - druga kazna (slobodno(a) bacanje(a) i/ili posjed),
- se oglasi signal sata za igru označavajući kraj razdoblja,
- se oglasi signal sata za dvadeset četiri (24) sekunde dok momčad ima posjed lopte

Loptu u letu prilikom šuta na koš iz igre dodirne igrač bilo koje momčadi nakon što :

- sudac zazviždi,
- se oglasi signal sata za igru označavajući kraj razdoblja,
- se oglasi signal sata za dvadeset četiri (24) sekunde

Posjed lopte

Definicija

Momčad ima posjed lopte kada igrač te momčadi ima posjed nad živom loptom tako što je drži ili vodi ili ima živu loptu na raspolaganju.

Posjed momčadi **završava** kada:

- protivnička momčad stekne posjed lopte
- lopta postane mrtva
- lopta napusti ruku(e) igrača prilikom šuta na koš iz igre ili slobodnog bacanja

Minuta odmora

Definicija

Minuta odmora je prekid igre koji je zatražio trener ili pomoćni trener.

Pravilo

Svaka minuta odmora traje jednu (1) minutu.

Svakoj momčadi se mogu odobriti po **dvije (2) minute odmora** tijekom prvog poluvremena, **tri (3) minute odmora** tijekom drugog poluvremena te po **jedna (1) minuta odmora** tijekom svakog produžetka.

KORACI

Prekršaji

Definicija

Prekršaj je kršenje pravila

Kazna

Lopta se dodjeljuje protivnicima za ubacivanje s mjesta najbližeg onom gdje se prekršaj pravila dogodio, osim izravno iza ploče, ukoliko drugačije nije propisano pravilima.

Koraci

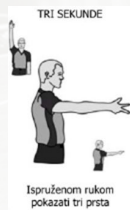
Definicija

Koraci su nepravilno pomicanje na igralištu jedne ili obje noge u bilo kojem smjeru prilikom držanja žive lopte.

Tri sekunde

Pravilo

Igrač ne smije ostati neprekidno više od tri (3) sekunde u polju ograničenja protivnika, dok je njegova momčad u posjedu žive lopte u svom prednjem polju i sat za igru radi.

Pet sekundi

1. Dobro čuvani igrač

Definicija

Igrač koji drži živu loptu na igralištu je dobro čuvan kada je protivnik u aktivnom obrambenom položaju na udaljenosti ne većoj od jednog (1) metra.

Pravilo

Dobro čuvan igrač mora dodati, šutirati ili voditi loptu u roku od pet (5) sekundi.

2. Igrač koji obavlja ubacivanje ne smije:

- potrošiti više od pet (5) sekundi kako bi ubacio loptu

3. Igrač koji izvodi slobodno bacanje:

- mora baciti loptu na koš u pet (5) sekundi od trenutka kada mu je sudac stavi na raspolaganje

Osam sekundi

Uvijek kada:

- igrač dođe u posjed žive lopte u svom zadnjem polju,
- kod ubacivanja, lopta dotakne ili je pravilno dotakne bilo koji igrač u zadnjem polju i momčad, igrača koji izvodi ubacivanje, ostaje u posjedu lopte u zadnjem polju, njegova momčad mora u roku osam (8) sekundi prenijeti loptu u prednje polje.

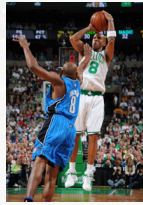
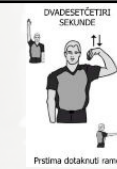

Dvadeset četiri sekunde

Pravilo

Uvijek kada:

- igrač dođe u posjed žive lopte na igralištu,
- kod ubacivanja, lopta dotakne ili je pravilno dotakne bilo koji igrač na igralištu i momčad, igrača koji izvodi ubacivanje, ostaje u posjedu lopte njegova momčad mora pokušati šutirati na koš iz igre u roku od dvadeset četiri (24) sekunde.

Lopta vraćena u zadnje polje

Definicija

Lopta je u zadnjem polju momčadi kada:

- dotakne zadnje polje
- dotakne ili je pravilno dotaknuta od napadača čiji je dio tijela u dodiru sa njegovim zadnjim poljem
- dotakne suca čiji je dio tijela u dodiru sa zadnjim poljem

Kazna

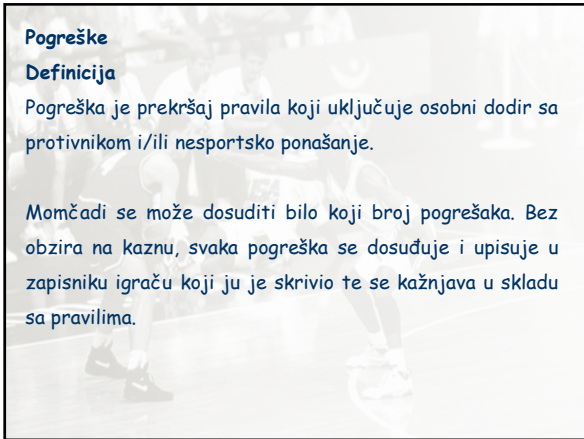
Lopta će se dodijeliti protivnicima za ubacivanje u njihovom prednjem polju na mjestu najbližem onom gdje se prekršaj pravila dogodio, osim izravno iza ploče.

Pogreške

Definicija

Pogreška je prekršaj pravila koji uključuje osobni dodir sa protivnikom i/ili nespportsko ponašanje.

Momčadi se može dosuditi bilo koji broj pogrešaka. Bez obzira na kaznu, svaka pogreška se dosuđuje i upisuje u zapisniku igraču koji ju je skrivio te se kažnjava u skladu sa pravilima.

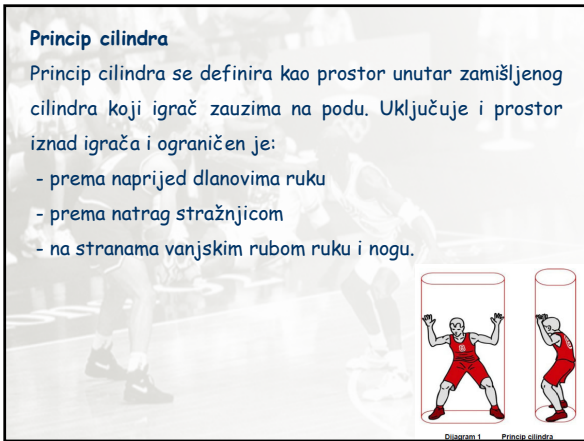
Princip cilindra

Princip cilindra se definira kao prostor unutar zamišljenog cilindra koji igrač zauzima na podu. Uključuje i prostor iznad igrača i ograničen je:

- prema naprijed dlanovima ruku
- prema natrag stražnjicom
- na stranama vanjskim rubom ruku i nogu.

Diagram 1 Princip cilindra

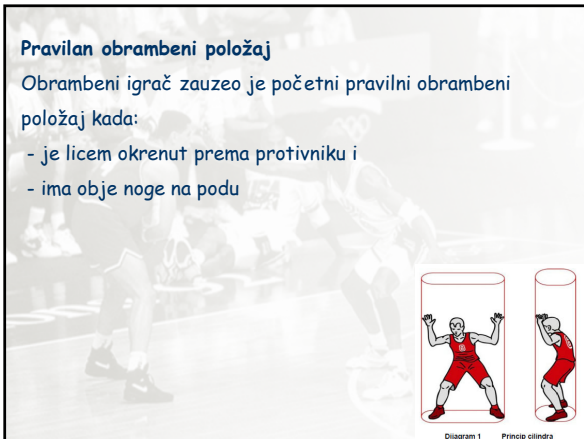
Pravilan obrambeni položaj

Obrambeni igrač zauzeo je početni pravilni obrambeni položaj kada:

- je licem okrenut prema protivniku i
- ima obje noge na podu

Diagram 1 Princip cilindra

Osobna pogreška

Definicija

Osobna pogreška je pogreška igrača koja podrazumijeva nepropisan dodir s protivničkim igračem, bez obzira na to je li lopta živa ili mrtva.

Osobna pogreška

Igrač ne smije držati, blokirati, gurati, probijati, saplitati ili ometati kretanje protivničkog igrača širenjem šake, ruku, laktom, ramenom, bokom, nogom, koljenima ili stopalom, ni neprirodnim savijanjem tijela (izvan svog cilindra), niti se smije upustiti u bilo kakvu grubu igru.

Kazna

Prekršitelju se dosuđuje **osobna pogreška**.

Ako je pogreška načinjena na igraču koji nije u momentu šuta:

- igru nastavlja momčad koja nije načinila pogrešku, ubacivanjem lopte s mjesta najbližeg onom gdje se pogreška dogodila
- ako je momčad koja je napravila pogrešku u kazenoj situaciji zbog pogrešaka momčadi, tada se primjenjuje članak 41. (Pravila košarkaške igre: Bonus)

Kazna

Ako je pogreška napravljena na igraču koji je u momentu šuta, tom igraču se dodjeljuje određeni broj slobodnih bacanja i to:

- ako je šut iz igre uspješan, pogodak se priznaje, jedno (1) dodatno slobodno bacanje
- ako je šut iz polja dva poena neuspješan, dva (2) slobodna bacanja
- ako je šut iz polja tri poena neuspješan, tri (3) slobodna bacanja

Kazna

Ako je pogreška na igraču napravljena u trenutku ili nešto prije oglašavanja signala sata za igru, koji označava kraj razdoblja, ili u trenutku ili nešto prije oglašavanja signala sata za mjerenje dvadeset četiri (24) sekunde dok je lopta još u ruci (rukama) igrača, a pogodak iz igre je postignut, **pogodak se ne priznaje i dodjeljuju se dva (2) ili tri (3) slobodna bacanja.**

Obostrana pogreška

Definicija

Obostrana pogreška je situacija u kojoj dvojica protivničkih igrača naprave osobnu pogrešku jedan na drugome u približno isto vrijeme.

Kazna

Osobna pogreška se dosuđuje obojici igrača.

Slobodna bacanja se ne dodjeljuju i igra se nastavlja kako slijedi.

Ako je u približno isto vrijeme sa obostranom pogreškom:

- postignut pogodak iz igre ili jedinog ili posljednjeg slobodnog bacanja, lopta se dodjeljuje momčadi koja je primila pogodak za ubacivanje s čeone crte.
- momčad bila u posjedu lopte ili imala pravo na loptu, dodjeljuje joj se lopta za ubacivanje s mjesta najbližeg onom gdje je pogreška napravljena.
- nijedna momčad nije bila u posjedu lopte ni imala pravo na loptu, igra se nastavlja podbacivanjem, odnosno promjenjivim posjedom.

Nesportska pogreška

Definicija

Nesportska pogreška je pogreška igrača koja uključuje dodir i koja, po ocjeni suca, nije ispravan pokušaj igranja na loptu u duhu i namjeri pravila.

Nesportska pogreška se dosuđuje prekršitelju.

NESPORTSKA

Obuhvaća zglob na ruci

Nesportska pogreška

Slobodno(a) bacanje(a) dodjeljuju se igraču na kojem je pogreška napravljena, nakon čega slijedi:

- ubacivanje lopte u igru na produženoj središnjoj crti nasuprot zapisničkom stolu
- podbacivanje u središnjem krugu kako bi započelo prvo razdoblje
- igrač se isključuje kada su mu dosuđene dvije (2) nesportske pogreške.

Isključujuća pogreška

Definicija

Isključujuća pogreška je svako očito nespportsko ponašanje igrača, zamjene, isključenog igrača, trenera, pomoćnog trenera ili pratitelja momčadi.

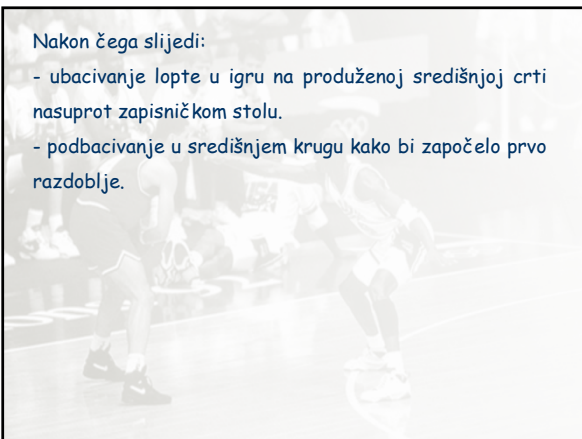

Isključujuća pogreška dosuđuje se prekršitelju.

Uvijek kada je prekršitelj isključen u skladu s odgovarajućim člancima ovih pravila, on odlazi u svlačionicu svoje momčadi i tamo ostaje do kraja utakmice ili ako izabere napušta dvoranu.

Slobodno(a) bacanje(a) se dodjeljuje:

- bilo kojem igraču protivničke momčadi, kojeg odredi njegov trener, u slučaju pogreške bez dodira.
- igraču na kojem je napravljena pogreška koja uključuje dodir.

Nakon čega slijedi:

- ubacivanje lopte u igru na produženoj središnjoj crti nasuprot zapisničkom stolu.
- podbacivanje u središnjem krugu kako bi započelo prvo razdoblje.

Tehnička pogreška

Definicija

Tehnička pogreška je pogreška igrača koja ne uključuje dodir i odnosi se na ponašanje, ali nije ograničena na:

- zanemarivanje sučeva upozorenja
- neuljudno dodirivanje sudaca, opunomoćenika, pomoćnih sudaca ili osoblja na klupi momčadi
- neuljudno obraćanje sucima, opunomoćeniku, pomoćnim sucima ili protivnicima
- korištenje izraza ili pokreta koji bi vrijeđali ili poticali gledatelje, itd...

Trener se isključuje kada su mu:

Dosuđene dvije (2) tehničke pogreške („C“) kao rezultat njegovog osobnog nesportskog ponašanja

Dosuđene tri (3) tehničke pogreške, bilo da su sve („B“) ili je jedna od njih („C“), kao rezultat nesportskog ponašanja klupe momčadi (pomoćnog trenera, zamjene, isključenog igrača ili pratitelja momčadi).

Kazna

Ako je tehničku pogrešku napravio:

- igrač, tehnička pogreška se dosuđuje kao pogreška igrača i broji se kao momčadska pogreška
- trener („C“), pomoćni trener („B“), zamjena („B“), isključeni igrač („B“) ili pratitelj momčadi („B“), tehnička pogreška se dosuđuje treneru i ne broji se kao momčadska pogreška

Dva (2) slobodna bacanja dodjeljuju se protivničkoj momčadi nakon čega slijedi:

- ubacivanje lopte u igru na produženoj središnjoj crti nasuprot zapisničkom stolu
- podbacivanje u središnjem krugu kako bi započelo prvo razdoblje

Pogreške momčadi: kazna (bonus)

Definicija

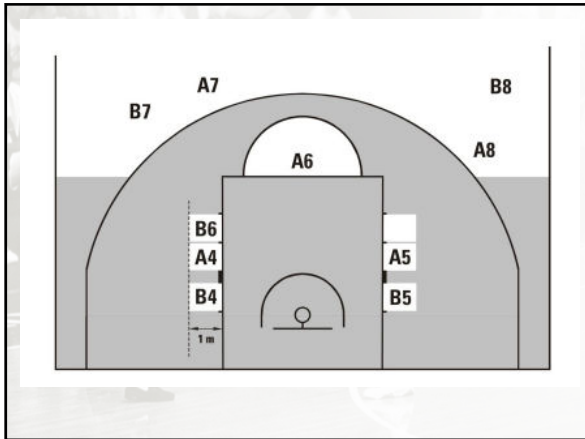
Momčad je u kaznenoj situaciji (bonusu) zbog pogrešaka momčadi kada u jednom razdoblju napravi četiri (4) pogreške.

Pravilo

Kada je momčad u kaznenoj situaciji (bonusu) zbog pogrešaka momčadi, svaka slijedeća osobna pogreška igrača učinjena na igraču koji nije u momentu šuta kažnjava se sa dva (2) slobodna bacanja, umjesto ubacivanja lopte u igru.

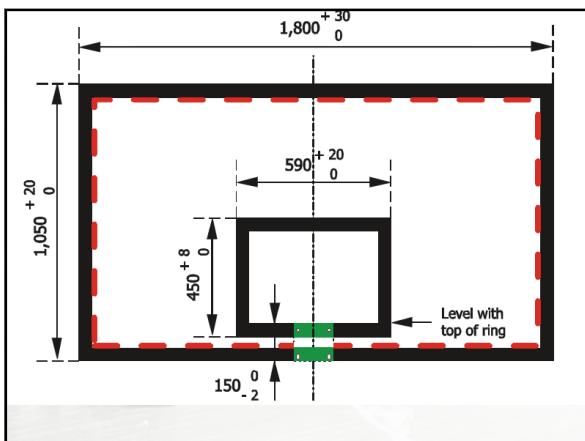

Suci, pomoćni suci i opunomoćenik

Suci su prvi sudac te jedan(1) ili dva(2) suca. Njima pomažu pomoćni suci i opunomoćenik ako je prisutan.

Pomoćni suci su zapisničar, pomoćnik zapisničara, mjeritelj vremena i mjeritelj dvadeset četiri (24) sekunde.

Za muška natjecanja veličina
7., obujma od 749 mm do 780
mm i težine od 567 g do 650 g.

Za ženska natjecanja veličina
6., obujma od 724 mm do 737
mm i težine od 510 g do 567 g.